

Bedwelming & boze geesten

Mijn beroep zou je kunnen noemen: *het vak van bedwelmen*. Ik ben namelijk anesthesist. Als anesthesist zorg ik ervoor dat mensen allerlei operaties bij zich kunnen laten doen, zonder dat ze het zelf wakker hoeven mee te maken (narcose) en liefst ook zo dat ze er na afloop niet al te veel hinder van hebben (o.a. door pijnbestrijding).

Er bestaan echter nog tal van andere vormen van bedwelmen, verdoven of benevelen. Naast bovengenoemde medische toepassing worden soortgelijke middelen, maar ook geheel andere, misbruikt voor volstrekt andere doeleinden. De roes van alcohol, de opzweepende werking van XTC, de zelfoverschatting door cocaïne, het hypnotiserende effect van monotoon tromgeroffel en de trance van house-party's zijn bekende alternatieven. De wet verbiedt het gebruik van drugs en met recht. De velen die gesneuveld zijn door de lichamelijke uitputting, de psychische verslaving en de geestesziek makende werking zijn ons tot waarschuwing. Goede voorlichting beschermt, maar dat is slechts ten dele het geval. Heel wat vakgenoten van me, die dachten: "Als expert overkomt me niet dat ik verslaafd raak", moesten voor afkickbehandeling opgenomen worden...

De aantrekkingskracht die bedwelming voor velen heeft, wordt deels verklaard doordat het hen helpt iets anders te beleven dan het alledaagse. Of er meer *is* tussen hemel en aarde, is voor hen niet zo relevant; maar in ieder geval *lijkt* het wél zo tijdens zo'n roes.

Aan het feit dat er een bovennatuurlijke wereld is, heb ik al vanaf jonge leeftijd nooit hoeven twifelen. Over hoe dat zo gekomen is vertel ik in dit hoofdstuk.

Kennismaking met het bovennatuurlijke

Mijn 'inwijding' in het occulte bestond uit vele, slechts kleine stapjes. Een eerste was de belangstelling voor geneeskrachtige kruiden en of die geneeskrachtige werking soms samenhang met bovennatuurlijke invloeden. Natuurlijk zijn er vele gunstige werkingen bekend van uiteenlopende kruiden en gewassen; veel moderne geneesmiddelen zijn zelfs voortgekomen uit onderzoek van natuurlijk voorkomende gewassen. Maar ik doel op iets anders. Aan het eind van mijn middelbare schooltijd en het begin van mijn studententijd zocht ik contact met mensen die op andere zaken wezen. Zo leerde ik iemand kennen, die naast zijn kraampje op de zaterdagse markt in Utrecht een privé praktijk als genezer had. Hij verkocht kruiden, maar bepaalde zijn recept op wel heel bijzondere manier: hij zwaaide met een soort kraal of steen aan een koordje boven alle plankjes met kruiden tót de steen onrustig begon te bewegen; zie daar, het beste kruid voor uw kwaal! (Later leerde ik de term die daarvoor bestaat: pendelen.) Hoe zou je daar zelfs als gelovig christen verkeerd van kunnen denken; er stond op zijn bureau nota bene een spreuk dat in grote letters zei 'Jezus heeft alle macht'...

Een bekende kruidengoeroe uit die tijd (begin jaren zeventig) was Mellie Uydert. Zij wees in haar boeken op een samenhang tussen astrologische invloeden en allerlei zaken als eten en kruiden en ook op de bovennatuurlijke werking – al noemde zij dat de 'natuurlijke, kosmische werking' – van gesteenten. Ook ik liet me mijn horoscoop door haar 'lezen' (zo heette dat) voor een vergoeding van f 100 – heel wat voor een student in die tijd. Uit geboortedatum en geboorte-uur wist zij allerlei zaken betreffende mijn karakter, mijn lichamelijke constitutie en mijn levenslijn te destilleren inclusief

een aantal adviezen hoe bepaalde gevaren die in de sterren te lezen waren het hoofd te bieden (o.a. door het aanschaffen van een bepaald type edelsteen).

Mijn belangstelling voor astrologie was gewekt! Nu hoef je daar geen wiskundegraad voor te hebben, maar geduldig rekenen moest je toch wel. Graden berekenen, een hele serie boekjes vol met tabellen naslaan om aldus een horoscoop te berekenen... maar 'horoscoop lezen' was

nog wat anders! Eerst merkte ik dat de met veel moeite berekende graden en 'hemelstanden' helemaal niet overeenkwamen met uit de astronomie of sterrenkunde berekende standen van sterrenbeelden en planeten; astrologie hield zich blijkbaar met een andere werkelijkheid bezig. Daarnaast bleken de astrologische uitlegboeken zeer uiteen te lopen waar het de interpretatie van de berekende horoscoop betrof; de horoscoop fungeerde meer als concentratiepunt voor het 'medium'. Met een horoscoop voorspellingen doen verschilde hierin weinig van de joodse getallenmystiek volgens de *kabbala*, de Chinese *I Tjing*-figuren of de kaarten van het *Tarot*-spel. Ik experimenteerde ook met al deze zaken die mediums zoal gebruiken...

Het woord 'medium' vraagt wat uitleg; en daar leerde ik in diezelfde tijd over.

Ervaringen met de occulte wereld

Inmiddels had ik al heel wat meer contacten gelegd in deze voor mij boeiende wereld. Ook had ik allerlei attributen aangeschaft, deels om mee te experimenteren en deels om indruk te maken op studiegenoten en andere kennissen en vrienden; een kristallen bol, boeken met wetenswaardigheden zoals bepaalde 'magische figuren' en 'toverspreuken' en zelfs een wichelroede die volgens de omschrijving van het post-orderbedrijf waar ik hem had besteld uit de 'juiste' metaallegeringen was samengesteld... Ik leerde dat deze attributen een

hulpmiddel konden zijn om bovennatuurlijke krachten te voelen of ze op te roepen. Op deze manier kon ik tot medium worden; waarzeggerij, helderziendheid of hoe het ook heten mag, werd zo mogelijk. O ja, natuurlijk was al meerdere malen aan mij verteld door verder ingewijde mediums dat ook ik een zeker talent hiervoor had *als ik er maar voldoende aandacht aan besteedde*.

Een nog indringender vorm van medium zijn leerde ik kennen bij spiritistische seances van een spiritistisch genootschap. Aanvankelijk ging ik er wat lacherig heen, deels door de ervaringen in een andere groep waar de schijn van bedrog er wel heel dik bovenop lag. Die andere groep kwam maandelijks in een heuse kerkzaal bij elkaar alwaar een medium, die in het dagelijks leven middelbare schoolleraar was, contact kreeg met wezens op Mars en Venus, aldus mijn gastheer. Na enkele minuten concentratie – wij werden geacht stil te blijven zitten, wat er ook zou gebeuren – zakte zijn hoofd opzij of naar achteren en

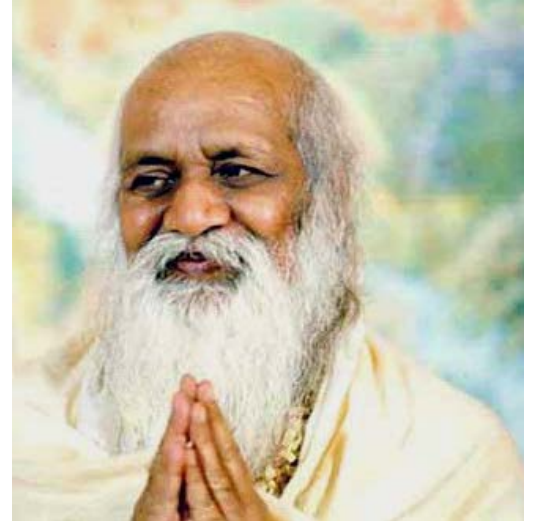
begon hij met sterk veranderde stem kreten te uiten en ook hele zinnen. Die zinnen betroffen vooral aansporingen om toch haast te maken met de wereldvrede en allerlei andere uitspraken waar je weinig kwaad van kan denken. Kortom, de vaste bezoekers gingen na afloop goed gemutst huiswaarts, gemotiveerd om hun bijdrage in de samenleving weer te leveren. De associatie met 'kerkdienst' was voor mij als 20-jarige ex-katholiek vanzelfsprekend. Zoals ik al vertelde was het deze ervaring die mij wat lacherig bij een bijeenkomst van het spiritistisch genootschap *Harmonia* deed belanden. De vriendelijke naam *Harmonia*, dat 'eensgezindheid' of 'eenstemmigheid' betekent, moest toch wel vertrouwen wekken. Al spoedig bleek dat men daarbij wel op een heel specifieke harmonie doelde; een harmonie met 'de overkant' zoals het hiernamaals aangeduid werd. Want naast serieuze lezingen over het bovennatuurlijke en dat de aanwezigen getuige hun belangstelling hier blijkbaar voor open stonden of hiervoor zelfs een 'gave' hadden, waren er de seances. Hierbij zaten de aanwezigen in een kring, soms elkaar de hand vasthoudend om 'meer kracht' te verzamelen, totdat één van de aanwezigen – en soms zelfs meerderen – als het ware zijn of haar bewustzijn verloor, maar dat zonder om te vallen. Vaak ging zo iemand dan vertellen wat er 'onbewust' bij sommige aanwezigen leefde (die werden dan ook rechtstreeks aangesproken) of liet deze zich ondervragen door 'de leider'. Die ondervraging betrof meestal het oproepen van geesten van 'gene zijde'; men ging ervan uit dat overledenen zo op te trommelen waren om hartelijkheden uit te wisselen, ruzies te slechten of om nog eens afscheid te nemen. Voor heel wat aanwezigen was het een hele emotionele ervaring om onverwacht tante Miep te horen *en ook nog met de stem van tante Miep*. Vooral dit laatste wekte mijn verbazing, plus een aantal andere moeilijk te verklaren verschijnselen zoals een tafel die ging zweven of iemand die opeens zijn lichamelijke klacht kwijt was.

Sommigen hebben mij wel gevraagd of ik deze zaken niet griezelig of beklemmend vond. Eigenlijk helemaal niet; ik liet me leiden door mijn belangstelling voor dit alles, zat er soms wat afwachtend bij en liet het een en ander op me afkomen. Aanvankelijk zag ik al deze zaken ook niet als uitingen van één en hetzelfde. Pas geleidelijk zag ik bepaalde samenhangen, bijvoorbeeld doordat medium zijn, helderziendheid en paranormaal genezen vaak in één persoon verenigd zijn.

Deze ervaringen kan ik aanvullen met vele anderen. Kennis nemen van antroposofische denkbeelden en proeven aan meditatieoefeningen; avondjes met vooral bejaarde dames op een theosofisch genootschap; yoga-sessies in 'de Kosmos' in Amsterdam indertijd; *yin yang*-bewust eten in 'de Groene Waterman' en vele andere activiteiten om toch maar niet achter te blijven bij de vermeende overgang naar het *aquarius*-tijdperk.

Een heuse inwijding

Als jonge student kwam ik naast alle mistige en mystieke stromingen er nog één tegen die haar best deed wetenschappelijk verantwoord te klinken: transcendentale meditatie ofwel TM. Dat de Beatles er wat in zagen, liet me koud, maar dat er door intelligente mensen uitleg werd gegeven als betrof het een universitair college, dat beviel me wel. Daar kon het zenboeddhisme met zijn tijdloze vaagheid maar tegelijk jarenlange, gedisciplineerde oefeningen niet tegenop; en evenmin het extatische maar tevens lege van de Bhagwanbeweging.

Maar voor TM moest je wel ingewijd worden en daarvoor moest je ook wat doen; je moest een offer brengen. Nou ja, wat fruit, bloemen en een witte zakdoek volstonden, maar toch... Bovendien moest je beloven je 'mantra' (een woordje om in stilte al herhalend mee te mediteren) nooit iemand anders te vertellen dan eventueel je 'leraar'. O ja, én het kostte een forse duit, maar dat was eenmalig en dat voor een levenslang product.

TM, aldus de colleges, kon een oplossing bieden voor alle wereldproblemen. Slechts 1% van de wereldbevolking hoefde hiervoor te gaan mediteren en de rest zou vanzelf gaan. Wat deze yogastroming (want dat is het toch) verder inhield werd slechts stapje voor stapje verduidelijkt in lessen voor gevorderden. Daarbij werd het lezen van hindoeïstische geschriften aanbevolen, met name van de *Bhagavad Gita*. Dus ook ik verdiepte me toen toch maar via een paperback in de discussies tussen Ardjoena en diens wapenknecht die volgens het verhaal een incarnatie van de hindoeïstische godheid Krishna was. Maharishi, zoals de in India geboren leider van de TM-beweging heette, leerde dat hij degene was die de eeuwenoude, geheime mantra's had overgedragen gekregen, die hij nu aan de mensheid ter beschikking stelde. Tegelijk werd verklaard dat je er echt je eventuele christelijke geloof niet voor overboord hoefde te zetten; beiden zouden uitstekend samen kunnen gaan. Want is bidden niet net zoiets als TM-meditatie; het christelijke 'amen' niet net een soort mantra? En, allemaal aldus Maharishi, lijkt 'amen' qua klank zelfs niet veel op 'om', dat de oerklank is die de schepping heeft voortgebracht...?

Waren al deze activiteiten zo neutraal als wel gepresenteerd werd? Meerdere ervaringen brachten me hierover aan het twijfelen.

TM zou naast alle andere voordelen maken dat men gelukkiger zou worden. Wat ik zelf meende te merken is dat mijn gevoelsleven juist vervlakte. Een kenmer-

kende gebeurtenis was mijn reactie op het nieuws dat een kennis van me van een flat gesprongen was. In plaats van verdriet (of schuldgevoel of wat voor emotie dan ook) klonk het in mijn hoofd “Be happy – laat je niet uit je evenwicht brengen”, en dat precies met het stemmetje dat ik kende van de Maharishi (van de audio- en videotapes en van een ontmoeting op Schiphol). En, zover was ik nog niet afgestompt, dit herkende ik als een duister resultaat van TM.

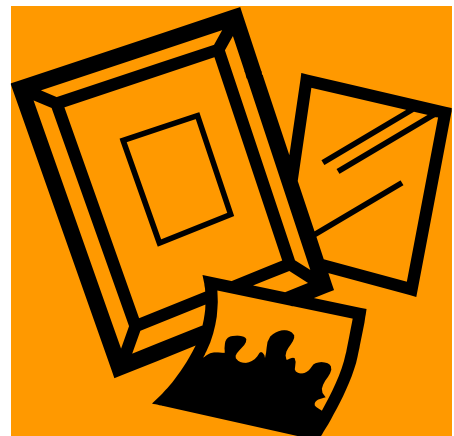
Geen verschil tussen zwart en wit

Rond de tijd dat ik 20 jaar werd leerde ik een andere student kennen die mij op een of andere manier wist over te halen om met hem uit de Bijbel het Evangelie volgens Johannes te lezen; elke week een volgend hoofdstuk dat ieder thuis eerst voorbereidde. Hij, een lange, blonde scheikundestudent met kerkelijke achtergrond en nu betrokken bij een evangelische studentenorganisatie, en ik, student geneeskunde met vele vrije tijdsbestedingen grotendeels op het gebied van occultisme. Voor mij een zoveelste ‘neutrale’ manier om kennis te nemen van het denken van anderen... wat echter een keerpunt bleek te worden. Maar laat ik er niet op vooruitlopen.

Ik was op een winteravond in Amersfoort waar een groep paranormale genezers uitleg gaven over hun werk en waarbij ook een demonstratie zou worden gehouden. De uitleg betrof onder meer het zogenaamde nuttige gebruik van bovennatuurlijke krachten, waarbij een combinatie van helderziendheid en magnetiseren (ook op afstand) het meest gebruikelijk was. Hierna werd één en ander gedemonstreerd. En dát was waar de meesten toch op af gekomen waren.

Mensen uit de zaal konden fotootjes of andere persoonlijke spullen overhandigen, waarmee de ‘genezers’ dan aan de slag konden. Zo werd kijkend naar zo’n fotoportretje een diagnose gesteld en wrijvend over een andere werd geadviseerd eens persoonlijk langs te komen voor een medisch (betaald) consult. Onverwacht werd door één van hen echter de zaal ingekeken en gezegd: “Er is hier ook iemand, een student... en ik heb nu een boodschap voor hem. Voor wie is dit bestemd?! (Ik hield me stil.) Hij gaat op dit

moment om met iemand die een zeer slechte invloed op hem heeft, dat hem zijn gezondheid kan schaden en meer. Ik zie die persoon nu voor me... hij is lang; hij is blond. Klopt dit? (Ik zei niets; kijken hoe ver hij komt.) Ik wil weten of het begrepen is!” (Ik bleef zwijgen.) In de bus terug naar Utrecht moest ik nog nadenken over wat mij die avond overkomen was. Men name begon ik de mogelijkheid onder ogen te zien, dat al deze activiteiten – ook waar ze soms

onder de dekmantel van ‘witte magie’ door goedbedoelende mensen verricht werden – wel eens bij een andere (‘zwarte’) werkelijkheid thuis konden horen dan die ik aan het verkennen was door het lezen van de Bijbel.

Wel verschil tussen licht en duisternis

Niet lang erna las ik het bijbelgedeelte Deuteronomium 18 vanaf vers 9. Dit gedeelte zegt dat degene die zich inlaat met waarzeggerij, toverij en het oproepen van geesten van doden voor God ‘een gruwel’ is. Hoe kan het dat een onchristelijk iemand, die ik was, dit kon begrijpen, namelijk het verschil tussen licht en duisternis? En

hoe kon ik dit van het ene moment op het andere serieus nemen? Toch gebeurde precies dat wonder. Ik besepte naar mijn Schepper toe, dat ik hiermee zijn Wet brak; ik erkende dat deze God werkelijk God is. Zelf zie ik dit moment als het tijdstip waarop ik christen werd, een kind van God; ook al was het pas een week later dat ik echt kon bidden: “Vergeef mij, neem mij aan als uw kind, om Jezus’ wil!” Die week was trouwens een zeer onaangename tijd. Ik was niet echt bang, maar ik wist niet ‘waar ik aan toe was’; ik sliep weinig, voelde me verward. Ach, laat ik het maar toegeven, ik was *wel* bang.

Die angst... die kende ik wel. Als jongen van 8 of 9 had ik namelijk iets mee-gemaakt. Ik kan hier maar met aarzeling over vertellen, want ik kan me de gedachte bij de lezer voorstellen: wat is het geheugen waard van een kind? Ik had eens bij klaarlichte dag ‘iets’ gezien. Ik was thuis naar zolder gelopen, langs de vertrouwde houten trap. Iets dwong me te kijken naar het klappaam, dat trouwens dicht was. Ik zag een gezicht, maar een aantal malen groter als van een mensenhoofd; en het was min of meer doorzichtig; en het was groen, alleen maar groen; ik keek er enkele seconden naar en liep langzaam naar beneden, zonder om te kijken. Beneden gekomen voelde ik pas de rillingen. Nee, ik vertelde niemand hierover. Wel maakte het dat ik bang was om alleen naar zolder te gaan bij volgende keren. Nu was dat natuurlijk helemaal niet te vermijden, zeker niet toen het mijn (gedeelde) slaapkamer werd, maar de angst bleef, hoewel het maken van een ‘kruisteken’ de angst wel temperde. En als het niet direct hielp, dan maar meerdere kruistekens achter elkaar... niet zo’n

vreemde methode voor een kind van de lagere school met een katholieke achtergrond. Iets van die rillingen – opnieuw onmogelijk te delen met iemand anders – ervoer ik toen ik afstand nam van de vele occulte bezigheden.

Dit onaangename gevoel in die week toen ik balanceerde tussen twee werelden, is daarna nooit meer teruggekomen. Ik wens het ook niemand toe... Wel heeft het mij een enorm diepe overtuiging gegeven dat er twee diametraal tegen-gestelde werelden bestaan: het Koninkrijk van God en het koninkrijk van de duivel; Koning Jezus heeft de satan echter reeds verslagen, van de verzoeking in de woestijn tot en met zijn kruisdood en opstanding (Mattheüs 4 en Colossenzen 2 vers 15); zijn Koninkrijk krijgt nu reeds in zijn volgelingen gestalte omdat Hij die in hen woont meerder is dan die in de wereld is (1 Johannes 4 vers 4).

Over het onderwerp occultisme is veel meer te zeggen maar daarvoor is dit hoofdstuk niet bedoeld. Want overmatige aandacht is waarschijnlijk ongezond. Maar het wegdeneren van een persoonlijke duivel is eveneens onverstandig.

Weg ermee

Natuurlijk vertelde ik tal van mensen waarom ik definitief afscheid had genomen van het occultisme. Daarnaast deed ik ook in praktische zin afstand van het occultisme. Naast bekering tot God en het belijden van zonden kon ik namelijk nog iets wegdoen: verwijderen van alle attributen, vernietigen van de vele boeken waaronder de astrologische rekentabellen... Ik overwoog ze nog in de tweedehands verkoop te doen om met de opbrengst een goed doel te steunen, maar dat werd me afgeraden. Net als in de tijd van Handelingen 19 vers 19 heeft God geen behoefte aan 'zilverstukken' uit duistere bron.

